

P6_TA(2005)0281

Euroopa Sotsiaalfond *I**

Euroopa Parlamendi õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfondi kohta (KOM(2004)0493 – C6-0090/2004 – 2004/0165(COD))

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2004)0493)¹;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 148, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C6-0090/2004);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni, regionaalarengukomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A6-0216/2005),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti parlamenti saata, kui ta kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

¹ ELTs seni avaldamata.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 6. juulil 2005 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2005 Euroopa Sotsiaalfondi kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 148,

võttes arvesse komisjoni *ettepanekut*,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse regioonide komitee arvamust²,

toimides vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud *menetlusele*³

ning arvestades järgmist:

- (1) *Nõukogu* määruses (EÜ) nr .../2005, [millega nähakse ette üldsätted *Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi* kohta]⁴, kehtestatakse *struktuurifondide ja Ühtekuuluvusfondi tegevusraamistik ning* sätestatakse eeskätt partnerluse, programmide koostamise, *hindamise* ja halduse eesmärgid, põhimõtted ja eeskirjad. Seega on vaja määratleda Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi ESF) missioon seoses asutamislepingu artiklis 146 *sätestatud eesmärkidega* ja koordineeritud tööhõivestrateegia arendamiseks liikmesriikide ning ühenduse poolt tehtava töö kontekstis, mis on ette nähtud asutamislepingu artikli 125 alusel. Selguse huvides tuleks kehtetuks tunnistada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1784/1999 Euroopa Sotsiaalfondi kohta⁵.

¹ ELT L

² ELT C 164, 5.7.2005, lk 48.

³ Euroopa Parlamendi 6. juuli 2005. aasta seisukoht.

⁴ ELT L ...

⁵ EÜT L 213, 13.8.1999, lk 5.

- (2) Kehtestada tuleb erisätted nende tegevusliikide kohta, mida ESF võib finantseerida määruses (EÜ) nr .../2005 [millega nähakse ette üldsätted *Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi* kohta] kindlaksmääratud eesmärkide raames **vastavalt 25. juuni 2002. aasta nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust¹, sätetele.**
- (3) **On vajalik säilitada fondide üldstruktuur ja tagada assigneerimine erinevatele eesmärkidele vastavalt määrusele (EÜ) nr .../2005 [millega nähakse ette üldsätted *Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi* kohta].**
- (4) ESF peaks toetama liikmesriikide selliseid tegevuspõhimõtteid, mis on heas kooskõlas Euroopa tööhõivestrategia alusel väljatöötatud juhiste ja soovitustega ning ühenduse sotsiaalse hõlvamise, **mittediskrimineerimise, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse**, haridus- ja koolitusvaldkonna eesmärkidega **ja selliseid, mis on seotud elukestva õppe põhimõttega töökohal ning väljaspool seda, pöörates erilist tähelepanu kutsealusele õppele**, selleks et tõhusamalt kaasa aidata Lissabonis ja Göteborgis Euroopa Ülemkogu poolt kokkulepitud ühenduse eesmärkide elluviimisele **ning asutamislepingu artikli 2 ja artikli 299 lõike 2 rakendamisele, pöörates eelkõige tähelepanu selliste tingimuste loomisele, mis võimaldavad tootlikkuse ja konkurentsivõime kõrgema taseme saavutamist ning suurema sotsiaalse ühtekuuluvuse ja paremate töökohtade loomist.**
- (5) **Nimetatud lähenemine saab suurema tähenduse ELi laienemisest ja majanduslikust globaliseerumisest tulenevate väljakutsete valguses.**
- (6) **Sellega seoses tuleb teadvustada Euroopa sotsiaalse mudeli tähtsust. Niisugune teadvustamine suurendab vajadust nimetatud mudeli reformimise järele, et saaks jätkata toetuse andmist eelkõige kaitsetus olukorras olevatele inimestele.**

¹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

- (7) *Ühenduse algatuse programmist EQUAL saadi uusi kogemusi eelkõige kohaliku, regionaalse, riikliku ja Euroopa tasandi tegevuse ühendamise, valitsusväliste organisatsioonide juurdepääsust ja nende projektijuhtimise viisist, sihtrühmade osalusest, poliitikaküsimuste määratlemisest ning nende süvalaiendamisest, innovatsioonist ja katsetamisest, rahvusülesusest, tööturu poolt marginaliseeritud rühmade toetamisest ja siseturgu mõjutavate sotsiaalsete faktoritega tegelemisest.*
- (8) Silmas pidades muutuste paremat prognoosimist ja *juhtimist, tuleks* ESFi abi kontsentreerida eelkõige töötajate, ettevõtete ja *ettevõtjate* kohanemisvõime suurendamisele *globaliseerumise ja ettevõtluse ümberkorraldamise mõjudega, töötajate kvalifikatsioonide suurendamisele, töötingimuste parandamisele, ennetavate meetmete võtmisele, näiteks uuele töökohale viimise või isiku kvalifikatsioonist lähtuva personaalse karjäärinõustamine osas, et vältida koondamisi, mille tulemuseks on pikaajaline töötus*, töö saamise võimalustele juurdepääsu hõlbustamisele, osaluse suurendamisele tööturul, *seades eesmärgiks täieliku tööhõive*, tõrjutud inimeste sotsiaalse hõlvamise tõhustamisele ja *nende töö saamise võimaluste parandamisele*, diskrimineerimisvastastele meetmetele *asutamislepingu artikli 13 kohaselt, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastasele võitlusele* ning reformidealase partnerluse edendamisele.
- (9) *ESFi tuleks kasutada ka ELi aktiivse elanikkonna demograafiliste muutustega seotud probleemide lahendamiseks. Erilist tähelepanu tuleks pöörata nimetatud muutustest tulenevatele probleemidele, eriti elukestva kutseõppe abil.*
- (10) Lähenedamise eesmärgi raames ja silmas pidades majanduskasvu, meeste ja naiste töö saamise võimaluste ning töö kvaliteedi ja tootlikkuse suurendamist *ning majanduslikult passiivsete inimeste tööturule naasmise ergutamist* on vaja kõige vähem arenenud piirkondades ning liikmesriikides lisaks nendele esmatähtsatele tegevusvaldkondadele laiendada ja parandada investeerimist inimkapitali ja suurendada asutuste suutlikkust ning haldus- ja õigussuutlikkust eelkõige reformide ettevalmistamiseks ja elluviimiseks ning ühenduse õigustiku jõustamiseks.

- (11) *Piirkondliku konkurentsivõime ning tööhõive ja/või lähenemise eesmärgi raames kasutusele võetud abinõud peaksid arvestama asutamislepingu artikli 299 lõiget 2.*
- (12) *Innovatsioonitegevuse edendamine tuleks integreerida keskse mõõtmena ESFi pädevusalasse seoses lähenemise eesmärgi ning regionaalse konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgiga. Tuleks tagada, et innovatiivseid ideid ja vahendeid edendatakse ja katsetatakse vastavalt Euroopa tööhõivestrateegia juhistele ja soovitudele ning sotsiaalset hõlvamist puudutavatele ühenduse kokkulepitud eesmärkidele. ESFi toetuse ülemmäär sellisele tegevusele tuleks tõsta 85%-ni.*
- (13) *Rahvusvahelise koostöö edendamine tuleks integreerida keskse mõõtmena ESFi pädevusalasse. Rahvusvahelise, piiriülese ja regioonidevahelise koostöö raames rakendatavaid koordinatsioonimeetmeid tuleks rahastada 100% ulatuses ESFist.*
- (14) *On vaja tagada, et ESFi tegevus oleks seostatud Euroopa tööhõivestrateegia alusel ettenähtud tegevuspõhimõtetega, ja kontsentreerida ESFi abi tööhõivealaste juhiste ja soovitude, ühenduse sotsiaalse hõlvamise valdkonna eesmärkide ning liikmesriikide riiklike sotsiaalse hõlvamise tegevuskavade elluviimisele. ESF võib toetada ka meetmeid, mis ületavad riiklikku tööhõivekava, kui need on vajalikud piirkondlike ja kohalike iseärasuste tõttu ning kui nende tulemusena on kergem saavutada Lissaboni strateegia tööhõive-eesmärke, sotsiaalset hõlvamist ja sotsiaalset ühtekuuluvust. ESF peaks samuti püüdma saavutada sünergia muudest fondidest antava toetusega säästva kohaliku, regionaalse ja riikliku arengu edendamiseks. ESFi toetus on määrava tähtsusega ka sotsiaalset hõlvamist, haridust ja koolitust puudutavate eesmärkide saavutamisel.*
- (15) *ESFi poolt soodustatavate meetmete tõhus ja tulemuslik rakendamine tugineb heal haldustaval ja kõikide asjaomaste territoriaalsete ja sotsiaalmajanduslike tegevusikute, eriti sotsiaalpartnerite ja muude sidusrühmade partnerlusel regionaalsel ja kohalikul tasemel.*

- (16) *Selle valdkonna õigusaktide lihtsustamise kõrval on eriline vajadus ka menetluste läbivaatamise järele, et muuta need lihtsamaks, kiiremaks ja vähem bürokraatlikuks, eesmärgiga parandada fondide kasutamise efektiivsust ja kvaliteeti ning tagada suurem kinnipidamine praeguste tegevuste ajakavadest.*
- (17) *Võidakse näha ette sätted, mille alusel kohalikele osalistele, kaasa arvatud VVOdele, kes soovivad viia ellu meetmeid võitluseks sotsiaalse tõrjutuse vastu, võimaldatakse lihtne ja kiire juurdepääs fondi toetusele, mis läbi neil on võimalik parandada oma tegutsemisvõimet selles valdkonnas.*
- (18) Liikmesriigid ja komisjon peavad tagama, et ESFi poolt lähenemise eesmärgi ning regionaalse konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi raames finantseeritavate prioriteetide elluviimine *aitaks* kaasa meeste ja naiste võrdõiguslikkuse soodustamisele ning *meeste ja naiste ning ebasoodsas olukorras olevate rühmade ja enamusrühma vahelise ebavõrdsuse kaotamisele*; soolise *ja vähemuste* võrdõiguslikkuse süvalaiendamise meetmeid tuleks kombineerida erimeetmetega, selleks et *parandada juurdepääsu tööhõivele ja* suurendada naiste, *puudega inimeste, immigrandide ja etniliste vähemuste – iseäranis mustlaste* – püsivat osalust ja edu tööhõives.
- (19) ESF peaks samuti soodustama tehnilise abi andmist *vastavalt eelarvepädeva institutsiooni otsustele*, ergutades eriti üksikeiselt õppimist kogemuste levitamise ja heade tavade edasiandmise teel, ning rõhutades ESFi panust ühenduse poliitika eesmärkidesse ja prioriteetidesse seoses tööhõive ja sotsiaalse hõlvamisega *ning võitlusega sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu.*
- (20) Määruses (EÜ) nr .../2005 [millega nähakse ette üldsätted *Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi* kohta] sätestatakse, et kulude abikõlblikkus tuleb kindlaks määrata siseriiklikul tasemel teatavate eranditega, mille puhul on vaja ette näha erisätted. Seega tuleks kehtestada ESFi seotud erisätted,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Teema

Käesoleva määrusega määratakse kindlaks Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi ESF) ülesanne ja tema abi ulatus seoses määruse (EÜ) nr .../2005 [*millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta*] artiklis 3 määratletud lähenemise ning piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive eesmärkidega ning abikõlbliku kulu liigid.

Artikkel 2

Missioon

1. ESF tugevdab majanduslikku, sotsiaalset *ja territoriaalset* ühtekuuluvust, *parandades tööalast konkurentsivõimet ja töövõimalusi, soodustades tööhõive kõrget taset ning tagades rohkem ja paremaid töökohti. Seda tehakse*, toetades liikmesriikide selliseid tegevuspõhimõtteid, mille eesmärk on saavutada täielik tööhõive, *parandada töö saamise võimalusi*, tõsta töö kvaliteeti ja tootlikkust *kõigis aspektides*, ergutada sotsiaalset hõlvamist, *võidelda sotsiaalse tõrjutusega, sh ebasoodsas olukorras olevate isikute töö saamise võimaluste parandamise teel, edendada kõigil asutamislepingu artiklis 13 nimetatud alustel põhineva diskrimineerimise vastast võitlust, meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning riiklike, regionaalsete ja kohalike* tööhõiveerinevuste vähendamist.

ESF *toetab* eeskätt Euroopa tööhõivestrateegia alusel vastuvõetud juhiste ja soovitude kohaseid meetmeid *ning meetmeid, mille puhul võetakse arvesse liikmesriikide riiklike sotsiaalse hõlvamise tegevuskavadega võetud kohustusi ja nendega seonduvaid vahendeid.*

2. Täites lõikes 1 mainitud ülesannet, toetab ESF ühenduse prioriteete seoses vajadusega tugevdada sotsiaalset ühtekuuluvust, suurendada *tootlikkust ja konkurentsivõimet ning soodustada majandusarengut ja säästvat arengut*. ESF *edendab eelkõige majanduslikult passiivsete inimeste osalemist tööturul ning tagab toetuse sellistele tegevustele, mis vastavad ühenduse eesmärkidele sotsiaalse tõrjutuse vastase võitluse – eriti ebasoodsas olukorras olevate rühmade, näiteks puudega inimeste puhul* –, hariduse ja koolituse, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse *ja mittediskrimineerimise* valdkonnas.

ESF tagab programmi EQUAL raames välja töötatud põhimõtete arvestamise, eelkõige kohaliku, piirkondliku, riikliku ja Euroopa tasandi algatusi ühendades; VVOdele ligipääsu võimaldades ja nendepoolset projektijuhtimist ergutades; sihtrühmade osalemist toetades; poliitilisi küsimusi määratledes ja ühendades; poliitika väljatöötamise praktilist tähtsust tunnustades; innovatsiooni ja katsetamise abil; altpoolt tulevaid algatusi ja piiriülest lähenemist soosides; marginaliseeritud rühmade tööturule ligipääsu soodustades ning siseturgu puudutavate sotsiaalsete mõjudega tegeledes.

Artikkel 3

Abi ulatus

1. Lähenemise ning piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive eesmärkide raames soodustab ESF tegevusi *ning innovatiivseid meetmeid liikmesriikides ja riikidevahelise koostöö raames* järgmiste prioriteetide alusel:

- a) töötajate ja ettevõtete kohanemisvõime suurendamine, edendades eelkõige järgmisi tegevussuundi:
 - i) *elukestev õpe ning* inimkapitali investeerimise suurendamine töötajate ja ettevõtete, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete poolt selle abil, et *edendatakse vastutuse võtmist ja ettevõtete loomist*, töötatakse välja ja viiakse ellu elukestva õppe kavasid ja strateegiaid, mis tagavad *eelkõige kõigi* madala kvalifikatsiooniga, *kõrge kvalifikatsiooniga* ja vanemaealistele töötajatele parema juurdepääsu *ettevõttesisesele* koolitusele, kvalifikatsiooni ja pädevuse läbipaistvuse, *kaasa arvatud välismaal omandatu akrediteerimise*, info- ja sidetehnoloogia *alaste* oskuste levitamise ja ettevõtluse ning innovatsiooni ergutamise;

- ii) majanduslike muutuste prognoosimine ja positiivne juhtimine, eriti *suurema tööstusse investeerimise abil – eelkõige VKEde poolt – ning* innovatiivsete ja tõhusamate töökorraldusvormide väljatöötamise ning levitamise abil, *töötingimuste parandamine, sh töötervishoiu ja tööohutuse osas, toetades VKEsid ja mikroettevõtteid ning neid esindavaid organisatsioone riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil olemasolevate õigusaktide rakendamisel ning edendades ohutuse ja paindlikkuse tasakaalu*, edasiste kutse- ja kvalifikatsiooninõuete kindlaksmääramine, *osalise tööajaga töö võimaldamine* ning spetsiaalsete tööhõive-, *kutse- ja koolitusteenuste* väljaarendamine, *samuti uuele töökohale viimise ja tugiteenuste korraldamine, et kaitsta töötajat äriühingu või sektori ümberkorraldamise tagajärgede eest, samuti kutsehariduse edendamine väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes eelkõige seoses töö käigus toimuva väljaõppega, ning meetmete võtmine vajalike tööoskuste suurendamiseks ja ümberkorraldamise, nõustamise ja erialase ettevalmistuse edendamiseks tööturul;*
- b) töö saamise võimaluste *ja jätkusuutliku tööturule kaasamise* parandamine tööotsijatele ja tööturul eemale jäänud inimestele, *eriti lahenduste otsimine pikaajalise ja noorte töötuse ning tööturgude piiriülese integreerumise probleemile, töötuse ja töötuks jäämise* vältimine, töövõimelise eluea pikendamine ja naiste, *puudega isikute, seaduslike võõrtöötajate, üle 40-aastaste tööealiste mittetöötavate isikute, pikaajaliselt töötute ja etniliste vähemuste esindajate – eriti mustlaste – osaluse suurendamine* tööturul eelkõige järgmiste tegevuste soodustamise abil:
- i) tööturuinstitutsioonide, eelkõige tööhõivetalituste ajakohastamine ja tugevdamine *ning teiste Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide täieliku tööhõive strateegiat toetavate algatuste soodustamine;*

- ii) selliste aktiivsete ja preventiivsete meetmete elluviimine, mis aitavad kaasa vajaduste varajase äratundmise ja individuaalse *teenistuskäigu alase* abi andmise, *individuaalsete tegevuskavade raames nõustamise ja täiendkoolituse*, töötamise, *eemaloleku* ja liikuvuse, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ning ettevõtete asutamise, *motivatsiooni tekitamise ja inimesi kauem töisena hoidvate töötingimuste soodustamise* tagamisele; *erimeetmete rakendamine, et parandada noorte ligipääsu tööturule, eelkõige õpipoisi staatuse võimaldamise ja ettevõtjana tegutsemise motiveerimise abil; sotsiaalmajanduse ja töövahendusturu mudeli kasutamine, et saavutada täielik tööhõive; lapsehooldus- ja transporditoetuse võimaldamine, et ergutada passiivseid ja töötuid töötama;*
- iii) *soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ning* eritegevus selleks, et suurendada naiste püsivat osalust ja edu tööhõives ning *kaotada* tööturul *esinev otsene ja kaudne eristamine* soo alusel, kaasa arvatud sooliste palgaerinevuste põhjuste käsitlemine; *erilist tähelepanu tuleks pöörata naistele, kes soovivad pärast ema- või vanemapuhkust naasta tööturule, ning koondatud naistele, kellel jääb vajalikust pensionistaažist puudu vaid mõni aasta;*
- iv) *erimeetmed töö- ja eraelu paremaks ühitamiseks, kaasa arvatud lapse- ja ülalpeetavahoolduse kättesaadavuse parandamine;*
- v) eritegevus selleks, et tugevdada migrantide sotsiaalset integratsiooni ja suurendada nende osalust tööhõives, kaasa arvatud nõustamine ja keeleõpe ning välismaal omandatud oskuste tõendamine;

- vi) *erimeetmed äärepoolseimate piirkondade eriolude tõttu tekkinud piirangute kõrvaldamiseks vastavalt asutamislepingu artikli 299 lõikele 2;*
 - vii) *vajadusel psühholoogilise abi andmine majanduslikult passiivsetele inimestele;*
- c) *ebasoodsas olukorras olevate inimeste sotsiaalse hõlvamise tõhustamine, nende püsiv kaasamine tööturule ning võitlus sotsiaalse tõrjutuse ja mis tahes diskrimineerimise vastu tööturul ja ühiskonnas laiemalt, edendades näiteks järgmisi tegevussuundi:*
- i) *ebasoodsas olukorras olevate isikute, migrantide, etniliste vähemuste esindajate – eriti mustlaste –, ebasoodsate asulate või asula osade elanike, koolihariduseta isikute, kooli pooleli jätnute, puudega inimeste, vaeste ja pikaajaliselt töötute kaasamine tööhõivesse ning sotsiaalselt tõrjutud isikute, sh üle 50-aastaste ja üksikvanemate, kooli pooleli jätnute, vähemusgruppidesse kuuluvate, varjupaigataotlejate ja puudega inimeste tööle naasmise hõlbustamine tööhõive-, sotsiaal- ja ühiskonna integratsiooni meetmete abil, mille hulka kuuluvad ka sotsiaalmajanduslik tegevus, lisameetmed ja asjakohaste sotsiaaltoetus-, naabruse- ja sotsiaalhooldusteenuste edendamine;*
 - ii) *erimeetmete edendamine migrantide sotsiaalse hõlvamise tõhustamiseks ja nende tööhõives osalemise suurendamiseks nt nõustamise, keeleõppe ja välismaal omandatud kvalifikatsiooni akrediteerimine abil;*

- iii) *töötajaskonna mitmekesistamine töökohtades ja võitlus diskrimineerimise vastu kutsehariduse abil, tööturule juurdepääsu, seal osalemise ja edu saavutamise edendamise teadlikkuse tõstmise ning kohalike kogukondade ja ettevõtete kaasamise, samuti kohalike arengualaste algatuste, nt linna sotsiaalprojektide, elukestva õppe ja kodanikuaktiivsuse abil;*
- iv) *puudega inimestele sobivate töökohtade loomine ning tööandjate valmidus puudega inimesi tööle võtta;*
- v) *konkreetsed meetmed tööandjate teadlikkuse suurendamiseks kohustustest võtta mõistlikke abinõusid puudega inimeste arvessevõtmiseks vastavalt nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiivile 2000/78/EÜ, millega kehtestati üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel¹, eesmärgiga teavitada ja aidata tööandjaid töökeskkonna puudega inimestele ligipääsetavaks muutmisel ning koolitada tööandjaid võrdsete võimaluste tagamise alal tööle võtmisel, puuete teadvustamise ja mittediskrimineerimise alal;*
- vi) *meetmed ebasoodsas olukorras olevatesse rühmadesse kuuluvate isikute, nt puudega inimeste või ülalpeetavate isikute hooldajate tööturule naasmise hõlbustamiseks;*
- vii) *naabruskonna vastutus, juhtimine ja demokraatia – et varustada üksikisikud, vabatahtlikud ja ühiskonnariihmad oskustega suurendada oma osalust ühiskondlikus elus ning juhtida ebasoodsamas olukorras olevad üksikisikud tööhõive ja tööturu teiste võimaluste juurde.*

¹ EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16.

- d) reformide algamine *täieliku* tööhõive *saavutamiseks ning töö kvaliteedi tõstmise* ja sotsiaalse hõlvamise valdkonnas, soodustades eelkõige *ettevõtete loomist, partnerluste ja kokkulepete edasiarendamist ja rakendamist* asjaomaste poolte osalusvõrkude loomise abil *rahvusvahelisel, siseriiklikul, regionaalsel ja kohalikul tasemel, näiteks tööturu osapoolte ja VVOde, eriti sotsiaalse hõlvamise ning meeste ja naiste võrdsete võimalustega tegelevate ühenduste vahel, kohalikke tööhõivealgatusi ja piirkondlikke töökokkuleppeid, et suurendada tööhõivet, oskusi ja võimalusi ning parandada tulemusi;*
- e) *inimkapitali suurendamine eelkõige haridus- ja koolitussüsteemi reformide väljatöötamise ja elluviimisega.*

2. Lähenemise eesmärgi raames *ja ühtekuuluvusriikides* edendab ESF meetmeid ka järgmistes esmatähtsates tegevusvaldkondades:

- a) Inimkapitali tehtavate investeringute laiendamine ja tõhustamine eelkõige järgmiste tegevuste soodustamise abil:
- i) reformide elluviimine haridus- ja koolitussüsteemides, *et valmistada inimesi ette iseseisvaks tööks ning edendada vastutuse võtmist ja ettevõtete loomist*, pidades eelkõige silmas inimeste teadmispõhise ühiskonna vajadustele vastavuse parandamist *ja elukestva õppe vajalikkust*, esimese taseme hariduse seostamist tööturu vajadustega ning õpetajate ja muu personali koolitamist ja nende oskuste pidevat ajakohastamist;
- ii) osaluse suurendamine elukestvas hariduses ja koolituses, kaasa arvatud meetmed kooli poolelijätmise *ja eraldamise* oluliseks vähendamiseks ja juurdepääsu suurendamiseks esimese taseme *kutseõppele* ja *iga taseme* haridusele;

- iii) inimpotentsiaali arendamine teadusuuringute ja innovatsiooni vallas eelkõige kraadiõppe, teadlaste koolituse ja nendega seotud ülikoolide, uurimiskeskuste ja ettevõtete vahelise võrgustamistegevuse abil **avaliku ja erasektori või teiste majanduses ja ühiskonnaelus osalejate koostöö näol;**
 - iv) **töökeskkonna kohandamine töö- ja pereelu tasakaalu arvestades;**
- b) Avaliku halduse ja avaliku teeninduse asutuste, **sotsiaalpartnerite, kodanikuühenduste ja valitsusväliste organisatsioonide** suutlikkuse ja **tõhususe** suurendamine siseriiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasemel reformide ja hea haldustava edendamiseks peamiselt majanduse, tööhõive, sotsiaal-, keskkonna ja õiguse alal, toetades eelkõige järgmisi tegevussuundi:
- i) tegevuspõhimõtete ja programmide asjatundlik koostamine, järelevalve ning hindamine uuringute, statistika ja ekspertiisi abil, asjakohaste avalike ja eraasutuste osakondadevahelise koordineerimise ja dialoogi edendamine;
 - ii) suutlikkuse suurendamine poliitika ja programmide väljaarendamisel, kaasa arvatud seadusandliku süsteemi tugevdamine eriti juhtide ja personali **pideva** koolituse ja eritoetuste abil peamistele teenindusasutustele, inspeksioonidele ja sotsiaalmajanduslikele tegevisikutele, kaasa arvatud sotsiaalpartnerid ning asjaomased valitsusvälised organisatsioonid **ja erialaihendused**.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud eesmärkide ning prioriteetide elluviimisel soodustab ESF **eraldi** innovatiivsete meetmete ning **ELi liikmesriikide vahelise** koostöö ergutamist ning tähtsustamist **riiklikul ja piirkondlikul tasandil**, mis toimub eelkõige teabe, kogemuste, tulemuste ja heade tavade vahetamise ning üksteist täiendavate lähenemisviiside ja kooskõlastatud või ühise tegevuse abil.

4. *ESF toetab liikmesriikide poolt elluviidavat elanikkonna teavitamise ja teadlikkuse suurendamise tegevust, mille eesmärk on diskrimineerimisvastane võitlus ning naiste ja meeste võrdse kohtlemise ja võrdsete võimaluste edendamine töökohtades ja ühiskonnas.*

5. *Lõike 1 punkti c alapunktis i osutatud sotsiaalse hõlvamise prioriteedi elluviimisel võib ESF Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr .../2005 [Euroopa Regionaalarengu Fondi kohta]¹, reguleerimisalasse kuuluvate tegevuste puhul finantseerida kuni 10% asjakohase prioriteetse suuna kulude summast.*

Artikkel 4

Ühtekuuluvus ja abi kontsentreerimine

1. *Liikmesriigid tagavad, et ESFi toetatav tegevus oleks kooskõlas Euroopa tööhõivestrateegia eesmärkidega ja ühenduse sotsiaalse hõlvamise, haridus-, koolitus- ning meeste ja naiste võrdõiguslikkuse alaste eesmärkidega ja aitaks kaasa nende elluviimisele. Nad tagavad eelkõige, et strateegilistes tugiraamistikutes ja tegevusprogrammides ettenähtud meetmed soodustaksid riiklike tööhõive ja sotsiaalse hõlvamise tegevuskavade eesmarke ja prioriteete igas liikmesriigis. Liikmesriigid kontsentreerivad abi eelkõige asutamislepingu artikli 128 lõike 4 alusel antud tööhõivealaste soovitude ning asjakohaste ühenduse eesmärkide elluviimisele sotsiaalse hõlvamise ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise valdkonnas. ESF võib toetada ka meetmeid, mis ületavad riiklikku tööhõivekava, kui need on vajalikud piirkondlike ja kohalike eripärade tõttu ning kui nende tulemusena on kergem saavutada Lissaboni strateegia tööhõive-eesmarke, sotsiaalset hõlvamist ja sotsiaalset ühtekuuluvust.*

2. *Ressursid suunatakse kõige tähtsamate vajaduste rahuldamisele tegevusprogrammide raames ning keskendutakse sellistele poliitikavaldkondadele, mille puhul ESFi toetus võib anda märkimisväärseid tulemusi nende programmide kohaste eesmärkide saavutamisel. ESFi abi efektiivsuse maksimeerimiseks arvestatakse tegevusprogrammide puhul eriti tõsistes raskustes olevaid alasid, kaasa arvatud raskustes olevad linnapiirkonnad, taandarenenud maapiirkonnad ja kalandusest sõltuvad piirkonnad, saared, mägi- ja äärepoolsemad piirkonnad, hõredalt asustatud või demograafiliselt ebasoodsas olukorras olevad piirkonnad ja need, mida on eriti negatiivselt mõjutanud ettevõtete ümberpaigutamine.*

¹ ELT L ...

3. Määruse (EÜ) nr .../2005 [millega nähakse ette üldsätted *Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi* ja Ühtekuuluvusfondi kohta] artiklis 19 osutatud liikmesriikide aastaaruannete asjakohased elemendid integreeritakse vastavatesse siseriiklikesse tööhõive alastesse tegevuskavadesse ja sotsiaalse hõlvamise tegevuskavadesse.

4. Kvantifitseeritud eesmärgid ja näitajad, mis valitakse järelevalveks määruse (EÜ) nr .../2005 [millega nähakse ette üldsätted *Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi* ja Ühtekuuluvusfondi kohta] artiklis 18 kindlaksmääratud strateegilise tugiraamistiku rakendamise üle, peavad olema samad, mida kasutatakse järelevalveks Euroopa tööhõivestrateegia elluviimise üle ja ühenduse kokkulepitud eesmärkide kontekstis sotsiaalse hõlvamise, ***mittediskrimineerimise***, hariduse ja koolituse ***ning meeste ja naiste võrdõiguslikkuse*** valdkondades. Tegevusprogrammide puhul peavad järelevalvenäitajad olema seotud asjakohaste kvantifitseeritud eesmärkidega.

5. ESFi tegevuse hindamisel tuleb arvesse võtta ka ESFi toetatavate meetmete panust Euroopa tööhõivestrateegia elluviimisesse ja ühenduse eesmärkidesse sotsiaalse hõlvamise, ***mittediskrimineerimise, meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamise*** ning hariduse ja koolituse alal asjaomases liikmesriigis.

Artikkel 5

Hea haldustava ja partnerlus

1. ESF edendab head haldustava ja partnerlust. ESFi abi tuleb kavandada ja ellu viia vajalikul territoriaalsel tasemel, pöörates tähelepanu eriti piirkondlikule ja kohalikule tasemele vastavalt halduskorrale igas liikmesriigis.

2. Liikmesriigid ja iga tegevusprogrammi korraldav asutus tagavad asjakohasel territoriaalsel tasemel, ***mis võib samaaegselt olla nii riiklik kui piirkondlik tasand***, sotsiaalpartnerite osavõtu ja ***piisava juurdepääsu ning*** vajalikud nõupidamised valitsusväliste huvitatud isikutega ***ja nende osaluse, eriti sotsiaalse hõlvamise, mittediskrimineerimise ning naiste ja meeste võrdse kohtlemise valdkondades***, programmide koostamise ja elluviimise puhul ning järelevalve puhul ESFi abi üle.

3. ***Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid elanikkonna ja huvitatud isikute teavitamiseks tegevusprogrammide ja tegevusest, mille puhul on võimalik rahastamine ESFi poolt.***

4. Iga tegevusprogrammi korraldav asutus soodustab sotsiaalpartnerite vajalikku osavõttu ja juurdepääsu käesoleva määruse **artikli 3** alusel finantseeritavate tegevuste puhul.

Vähemalt 2% ESFi ressurssidest eraldatakse suutlikkuse suurendamisele, koolitus- ja võrkude loomise meetmetele, sotsiaalse dialoogi tugevdamisele ja sotsiaalpartnerite ühisele tegevusele, eelkõige seoses VVOde ja ühenduse rolli suurendamisega ning artikli 3 lõike 1 punktis a märgitud töötajate ja ettevõtete kohanemisvõimega, samuti sotsiaalse hõlvamise ja mittediskrimineerimise valdkonnas tegutsevate valitsusväliste esindusorganisatsioonide suutlikkuse suurendamise meetmetele.

5. Iga tegevusprogrammi korraldav asutus soodustab **asjakohaste** valitsusväliste organisatsioonide piisavat osavõttu ja **tagab neile lihtsa ja kiire võimaluse osaleda finantseeritavates tegevustes, eelkõige ebasoodsas olukorras inimeste, näiteks puudega inimeste** sotsiaalse hõlvamise, **mitediskrimineerimise** ning meeste ja naiste **võrdsete võimaluste** valdkonnas.

Lähendamise eesmärgi raames eraldatakse vähemalt 1 % ESFi ressurssidest VVOde suutlikkuse suurendamisele ning koolitus- ja võrkude loomise meetmetele, eelkõige nendele organisatsioonidele, mis tegelevad sotsiaalse hõlvamise ning diskrimineerimise vastase võitlusega vastavalt artikli 3 lõike 1 punktile c.

6. Juhul kui vastutus rakendamise eest delegeeritakse, võib asjakohase programmi raames anda toetust üldtoetusena.

7. Arvestades, et programmide prioriteediks on toetada artikli 3 lõikes 3 nimetatud innovatiivseid tegevusi, võidakse luua fond, et toetada piiratud osa kohalikke osalejaid kaasavate väikeste projektide jaoks mõeldud programmidest. Väljamakseid tehakse üldtoetuste kujul. "Väikesed projektid" on projektid, mille maksumus on kuni 300 000 EUR.

Korraldav asutus tagab, et sotsiaalse hõlvamise ja mittediskrimineerimise valdkonnas tegutsevad valitsusvälised organisatsioonid saavad sellele fondile vähemalt samaväärse juurdepääsu, nagu on EQUAL programmi raames.

Artikkel 6

Sugupoolte võrdõiguslikkus ja võrdsed võimalused

Liikmesriigid ja korraldavad asutused tagavad, et tegevusprogrammides oleks *analüüs nende soospetsiifilise mõju kohta, et vahendite jaotamine vastaks piisaval määral meeste ja naiste erinevatele vajadustele ning et programmi koostamise, elluviimise, järelevalve ja hindamise puhul soodustatakse meeste ja naiste võrdõiguslikkust, muu hulgas kindlate tähtaegadega konkreetsete eesmärkide püstitamise ning soolisi erinevusi kajastavate kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate kasutamise abil.*

Liikmesriigid ja korraldavad asutused tagavad tegevusprogrammi igas etapis soolist võrdõiguslikkust arvestava eelarvestamine.

Liikmesriigid ja korraldavad asutused tagavad meeste ja naiste tasakaalustatud osalemise tegevusprogrammide juhtimisel ja elluviimisel kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil.

Artikkel 7

Mittediskrimineerimine

Liikmesriigid ja korraldavad asutused tagavad, et tegevusprogrammides oleks kirjeldus selle kohta, kuidas edendatakse puudega inimeste ja sotsiaalselt kaitsetute rühmade sotsiaalset hõlvamist ning mittediskrimineerimise põhimõtteid programmi koostamise, elluviimise, järelevalve ja hindamise faasides, kasutades selleks erinäitajaid.

Artikkel 8

Innovatsioon

Liikmesriigid ja korraldavad asutused pööravad iga tegevusprogrammi raames tähelepanu eriti innovatsioonitegevuse **kui eraldi tegevuse** soodustamisele ja tähtsustamisele, **eriti kui see tegevus aitab kaasa erinevate avalike, ühiskondlike ja majanduses osalejate koostööle**. Pärast konsulteerimist määruse (EÜ) nr .../2005 [millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta] artiklis 47 osutatud järelevalvekomiteega valib korraldav asutus **vastavalt Euroopa tööhõive suunistele** teemad innovatsiooni finantseerimiseks ja määrab kindlaks vajaliku rakendusmenetluse. **Innovatsioon peaks moodustama tegevusprogrammist vähemalt 1%. Selliste tegevuste puhul on ESFi kaasrahastamise määr 85%.**

Artikkel 9

Rahvusvaheline koostöö

1. Liikmesriigid ja korraldavad asutused **võivad riikidevahelist, piiriülest ning piirkondadevahelist koostööd kavandades määratleda prioriteetsed erisuunad** tegevusprogrammi või spetsiaalse tegevusprogrammi raames. **Selliste tegevuste puhul on ESFi osa 85%. ESF rahastab 100% ulatuses kõiki rahvusvahelise, piiriülese ja piirkondadevahelise koostöö raames rakendatavaid koordineerimismeid.**

2. Liikmesriigid tagavad sotsiaalfondi meetmete ja ühenduse muude rahvusvaheliste programmide alusel soodustatavate tegevuste seostatuse ning nende vastastikuse täiendavuse, eelkõige hariduse ja koolituse valdkonnas, kasutades vajalikke kooskõlastusmehhanisme selleks, et optimeerida hariduse ja elukestva õppe soodustamiseks ettenähtud ühenduse ressursside kasutamist.

Artikkel 10

Innovatiivsed meetmed ja tehniline abi

Vähemalt 1% ESFi vahenditest eraldatakse komisjonile innovatsioonitegevuste ning tööturgu, tööhõivet ja kutseharidust puudutavate katseprojektide, samuti sotsiaaldialoogi raames võetavate meetmete rahastamiseks, mis on suunatud töötajatele ning puudutavad fondi tegevusalasse jäävate erialateadmiste edastamist.

*Lisaks sellele soodustab komisjon eriti programmi väljatöötamise ettevalmistamisel foorumite teket ja piirkondlike tööhõivepaktide koostamist, kogemuste vahetamist, teadlikkuse suurendamiseks võetavaid meetmeid, seminare, võrgustumist ja vastastikuste eksperdihinnangute andmist selleks, et kindlaks määrata ja levitada häid tavasid ning edendada üksteiselt õppimist, eesmärgiga tõhustada ESFi tegevuse seda mõõdet, mis on seotud tegevuspõhimõtete väljatöötamisega ja aitab kaasa ühenduse tööhõive, **eriti noorte ning vanemate inimeste tööhõive**, sotsiaalse hõlvamise ning **töö- ja pereelu ühitamise** alaste eesmärkide saavutamisele.*

Artikkel 11

Tegevus- ja rakendamisaranded

Iga kahe aasta tagant esitatavates aruannetes ja määruse (EÜ) nr .../2005 [millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta] artiklis 66 osutatud lõpparuannetes esitatakse kokkuvõtte ja hinnang järgmiste rakendusmeetmete kohta:

- a) soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine ning muud meeste ja naiste võrdõiguslikkusega seotud erimeetmed;
- b) *diskrimineerimise all kannatavate rühmade võrdõiguslikkuse süvalaiendamine, sealhulgas tegevus, mis tagab puudega inimeste sotsiaalse integratsiooni, juurdepääsu ja tööhõive;*
- c) migrantide sotsiaalse integreerimise tõhustamise ja *tööhõivele juurdepääsu parandamise* alane tegevus;

- d) *ebasoodsas olukorras olevatesse rühmadesse kuuluvate isikute – etniliste vähemuste, puudega inimeste, ebasoodsate asulate või asula osade elanike, koolihariduseta isikute, vaeste ja pikaajaliselt töötute – sotsiaalse integreerimise tõhustamise ja tööhõive suurendamise alane tegevus;*
- e) *muude ebasoodsas olukorras olevate rühmade sotsiaalse integreerimise tõhustamise ja tööhõivele juurdepääsu parandamise alane tegevus;*
- f) *töötajate kutsekvalifikatsiooni parandamine;*
- g) *innovatsioonitegevus, kaasa arvatud valitud innovatsiooniteemade põhjendamine ning innovatsiooni tulemuste esitamine, levitamine ja tähtsustamine;*
- h) *avaliku ja erasektori koostöö parandamine;*
- i) *sotsiaalsete osalejate kaasalöömise suurendamine ning nende kaasamine kohalikesse, piirkondlikesse, riiklikesse ja rahvusvahelistesse võrgustikesse;*
- j) *rahvus- ja piirkondadevaheline ning piiriülene koostöö;*
- k) *meetmed füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise ja ettevõtete loomise julgustamiseks;*
- l) *ESFi vahendite kooskõlastamine riiklikes tööhõivekavades, Euroopa tööhõivestrateegias ja Lissaboni strateegias sisalduvate meetmetega;*
- m) *tegelemine sotsiaalse tõrjutusega ja majandusliku passiivsuse määra hindamine.*

Artikkel 12

Abikõlblikkus

1. ESF annab avaliku sektori kulutuste kompenseerimiseks abi, mis kujutab endast mittehüvitatavaid üksikuid või üldisi toetusi, hüvitatavaid toetusi, laenuintressitoetusi, mikrokreidite ning kaupade ja teenuste ostmist **kooskõlas liikmesriikide õigusaktidega, mida kohaldatakse avalike pakkumiste suhtes.**

2. ESF-poolse abi puhul ei ole abikõlblikud järgmised kulutused:

- a) hüvitatav käibemaks;
- b) laenuintress;
- c) infrastruktuuri, kulumikõlbliku vallasvara, kinnisvara ja maa ostmine.

3. Olenemata käesoleva artikli lõikest 2 kohaldatakse määruse (EÜ) nr .../2005 [*Euroopa Regionaalfondi kohta*] artiklis 6 kehtestatud abikõlblikkuse eeskirju ESF poolt kaasfinantseeritavate meetmete suhtes, mis kuuluvad *kõnesoleva määruse* artikli [2] reguleerimisalasse.

4. Olenemata siseriiklikest abikõlblikkuse eeskirjadest võivad ESFi poolt kaasfinantseeritavate tegevusprogrammide alusel deklareeritavad kulud sisaldada:

- a) kolmanda poole poolt tegevusest osavõtjatele väljamakstud ja tõendatud toetusi või palkasid, tingimusel et need väljamaksed kujutavad endast tegevuse avalikku riiklikku kaasfinantseerimist kooskõlas kehtivate siseriiklike õigusaktidega;
- b) tegevuse kaudseid kulusid, mis on ühtse määra alusel kindlaks määratud ja mis moodustavad kuni 20% asjakohase tegevuse puhul deklareeritud kuludest, olenevalt tegevuse liigist, kontekstist ja kohast.

Artikkel 13

Üleminekusätted

Käesolev määrus ei piira nõukogu või komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1784/1999 alusel heakskiidetud meetmete edasist rakendamist või muutmist, kaasa arvatud osaline või täielik kehtetuks tunnistamine, juhul kui neid meetmeid kohaldatakse enne 1. jaanuari 2007.

Määruse (EÜ) nr 1784/1999 alusel esitatud taotlused jäävad jõusse.

Artikkel 14

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1784/1999 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2007.

Viiteid määrusele (EÜ) nr 1784/1999 tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 15

Läbivaatamisklausel

Vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetlusele vaatavad Euroopa Parlament ja nõukogu käesoleva määruse uuesti läbi hiljemalt 31. detsembriks 2013.

Artikkel 16

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja